

SUOMUSSALMEN KUNTA
Tarkastuslautakunnan
arviointikertomus
2020

Sisällys

1.	TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TARKASTUSTOIMINTA	3
1.1	Tarkastuslautakunnan tehtävät	3
1.2	Tarkastuslautakunnan kokoonpano	3
1.3	Arviointikertomuksen toteutustapa	3
2.	UUODEN 2019 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	5
3.	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	6
	Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	6
4.	STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN KUNTAKONSERNISSA.....	7
	Yleiset strategiset tavoitteet	7
	Yleistä vuoden 2020 toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen liittyen.....	7
	Kunnanhallitus	8
	Asunto Oy Suomussalmen vuokratalot	8
	Suomussalmen Energia Oy	8
	Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	8
	Hallintopalvelut	9
	Elinvoimapalvelut	9
	Työllisyyden hoitaminen.....	9
	Sivistyslautakunta	9
	Varhaiskasvatus	10
	Perusopetus.....	10
	Kiva Koulu – projekti.....	10
	Lukiokoulutus	10
	Kianta-opisto.....	10
	Kirjastopalvelut.....	10
	Nuoriso- ja liikuntapalvelut	11
	Kulttuuripalvelut.....	11
	Tekninen lautakunta/tekniset palvelut	11
	Kunnallistekniikka/ympäristötekniikka	11
	Tilapalvelut	11
	Ruoka- ja siivouspalvelut	11
	Eriytetty vesihuoltolaitos.....	12
5.	SIDONNAISUUDET.....	12
6.	TARKASTUSLAUTAKUNNAN UUODEN 2020 ARVIOINTIEN YHTEENVETO.....	12

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TARKASTUSTOIMINTA

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat,
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kunta-konsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukai-sella tavalla,
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan talous-suunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää,
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhtiöiden tarkastuksen yhteensovittamisesta,
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi,
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.1. – 31.12.2020

Jokelainen-Keränen Eila puheenjohtaja	varajäsen Manninen Kirsi
Matero Taina varapuheenjohtaja	varajäsen Schroderus Eeva
Tolonen Martti	varajäsen Tolonen Mikko T
Koivumäki Markku	varajäsen Viinikkala Simo
Pihlajamaa Sami	varajäsen Pyykkönen Olli-Pekka

Sihteerinä on toiminut Heli Kinnunen 20.8.2020 asti, Pirjo Mäkeläinen 20.8.2020 alkaen
Tilintarkastajana on toiminut Antti Kääriäinen JHT KHT (12.3.2019 KVALT§12).

1.3 Arviointikertomuksen toteutustapa

Tarkastuslautakunta kokoontui kevätkaudella 2020 4 kertaa ja syyskaudella 2020 4 kertaa. Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman vuosille 2017-2020 ja arviointisuunni-telmaan perustuen työohjelman vuodelle 2020.

Lautakunta tutustui arviointivuoden aikana palvelujen järjestämiseen ja kuuli seuraavia viran-haltijoita:

6.2.2020 § 3 Suullinen väliraportti suoritetusta tarkastustyöstä
Tilintarkastaja Antti Kääriäinen

-
- 10.3.2020 Tarkastuslautakuntien koulutuspäivä, FCG Koulutus OY Kajaani.
Puheenjohtaja osallistui.
- 12.3.2020 § 10 Kunnan ajankohtaiset asiat
Kunnanjohtaja Erno Heikkinen
- § 11 Teknisen toimialan tilannekatsaus
Tekninen johtaja Niina Kinnunen
- § 12 Työhyvinvointiin liittyvät asiat
Hallintojohtaja Anniina Niemelä
- 16.4.2020 § 18 Vuoden 2019 henkilöstöraportti
Hallintojohtaja Anniina Niemelä
- § 19 Vuoden 2019 toimintakertomus ja tilinpäätös
Talouspäällikkö Sirpa Kovalainen
- § 20 Suomussalmen kunnan vuoden 2019 tilintarkastuksen
loppuraportti ja tilintarkastuskertomus
KHT; JHT Antti Kääriäinen
- 20.8.2020 § 32 Esittäytyminen ja elinvoimapalvelujen tulevaisuuskatsaus
Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka
- 17.9.2020 § 40 Hallinnon ja talouden tarkastuksen työohjelma loppuvuodelle 2020
KHT; JHT Antti Kääriäinen
- 29.10.2020 § 47 Hallintopalveluiden erillis/palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston
asettaminen tavoitteiden kautta keskushallinto, pakolaisohjaus, investoinnit,
henkilöstö ja sidonnaisuusrekisteri
Hallintojohtaja Anniina Niemelä
- 19.11.2020 § 53 Tilintarkastajan suullinen väliraportti suoritetusta tarkastustyöstä
Tilintarkastaja Antti Kääriäinen
- § 54 Vanhusneuvoston ajankohtaiset kuulumiset
Vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Sinikka Pyykkönen

Arviointikertomuksen päälähteinä ovat olleet Suomussalmen kunnan toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2020, toimielinten kokouspöytäkirjat sekä viranhaltijoiden toimittamat aineistot.

2. VUODEN 2019 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Kunnanvaltuusto merkitsi tarkastuslautakunnan esityksen mukaan arviointikertomuksen vuodelta 2019 tiedoksi kokouksessaan 8.6.2020 § 19. Uuden kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Kunnanhallitus on antanut valtuustolle seuraavan lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus on antanut aihetta (kunnanhallitus 8.9.2020 § 142 ; kunnanvaltuusto 12.10.2020 § 34):

Kunnanhallitus on toiminut tuloksellisesti talousarvion mukaan. Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti. Markkinointimateriaalia on laadittu uusien investointien saamiseksi. Digitaalisia ratkaisuja on otettu käyttöön myönteisen väestökehityksen turvaamiseksi.

Tarkastuslautakunnan havainto:

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota työyhteisön kehittämiseen ja työhyvinvointiin. Tarkastuslautakunta esittää panostusta koulutukseen, työnohjaukseen, kehityskeskusteluihin ja mahdollisten ongelmien käsittelyyn varhaisessa vaiheessa.

Kunnanhallituksen selvitys:

Vuonna 2020 HYTE-työryhmä on käynnistellyt toimintaansa aktiivisemmin, lisäksi hyvinvointityöstä vastaa hyvinvointikoordinaattorin lisäksi kunnan liikuntasihteeri. Uusi henkilöstöpoliittinen ohjelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa 8.6.2020 (§ 21). toimeenpanoon kuuluu henkilöstöinfo ja esimieskoulutus. Sairauspoissaolojen kehitystä seurataan aktiivisesti. Hallintopalveluiden tärkeänä vastuualueena on henkilöstöasioiden raportointi ja seuraaminen yhdessä HEPO-ryhmän, työsuojelutoimikunnan ja johtoryhmän kanssa. Jatkossa kannustetaan työntekijöitä työhyvinvointinsa edistämiseen.

Kuntalaisten hyvinvointia edistetään monin tavoin, kannustetaan liikuntaan ja fyysisen kunnan ylläpitoon. TEA-viisari osoittaa lukua 82, merkitsee hyvää tulosta.

Tarkastuslautakunnan havainto:

Sivistyslautakunta on pysynyt hyvin talousarviossa. Uuden koulun hankesuunnitteluryhmään ovat kuuluneet sivistyslautakunnan ja sivistyspalveluiden edustajat. Perusopetuksen puolella kodin ja koulun välinen yhteistyö on ollut toimivaa. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota sijaisten hankinnan ongelmiin sekä kehityskeskusteluiden osittaiseen toteutumattomuuteen.

Kunnanhallituksen selvitys:

Sivistyspalveluiden toimintaan vaikuttaa tulevaisuudessa pätevän henkilökunnan ja sijaisten saatavuus. Kunnan tunnettuuden lisääminen ja palveluiden toimivuus sekä aktiivinen rekrytointiviestintä vaikuttavat tulevaisuudessa henkilöstön hankintaan. Kehityskeskusteluiden pohjaksi laaditut kaavakkeet uusitaan.

Tarkastuslautakunnan havainto:

Tarkastuslautakunta toteaa elinvoimapalveluiden talousarvioin toteutuneen suunnitellusti. Elinvoimapalvelut ovat edistäneet alansa kehittämistä. Nuorten saaminen matkailupalveluiden tehtäviin on myönteistä. Englannin kielen tehokurssin toteutumattomuus herättää kysymysmerkkejä.

Kunnanhallituksen selvitys:

Elinvoimapalveluissa on jatkettu toimenpiteitä investointien ja yritysten saamiseksi erityisesti Hossan kehittymismahdollisuudet huomioiden. Vuonna 2019 toteutetut toimenpiteet ovat edistäneet seuraavan vuoden toimenpiteitä. Englannin kielen tehokurssi matkailualan toimijoille otetaan toteutettavaksi vuonna 2021.

Tarkastuslautakunnan havainto:

Arviointikertomuksessa todetaan teknisten palveluiden toimineen tavoitteiden mukaisesti, toimivan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän ympäristön luomiseksi. Tarkastuslautakunta on pyytänyt lisätietoa sisäisen laskutuksen toteuttamisesta puolivuositain sekä tehtävien vaativuuden arvioinnista käytännön tasolla.

Kunnanhallituksen selvitys:

Teknisten palveluiden sisäinen laskutus tulee nopeutumaan sähköisiin kaavakkeisiin siirtymisen kautta. Tehtävien vaativuuden arviointia varten on käyty vuoden 2020 aikana työntekijöiden tehtäväkuvat läpi. Tätä työtä jatketaan toimistohenkilöiden tehtäväkuvien ja vaativuuden arvioinneilla.

3. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio ja taloussuunnitelman päälinjaukset

1. Ylijäämän hallittu käyttö
2. Verotus pidetään kohtuullisella tasolla
3. Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä edistäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin
4. Elinkeinorahastoa käytetään tarkoituksenmukaisesti tuottaviin investointeihin
5. Uuden konserniohjeen hyväksyminen
6. Hankintaohjeiden päivittäminen

Tilikauden 2020 tulos on 0,240 milj. euroa alijäämäinen. Vuosikate 3,861 milj. euroa ei riittänyt kattamaan poistoja. Soten maksuosuus oli 1,517 milj. euroa arvioitua suurempi, vaikutti alijäämän muodostumiseen. Verotuloja kertyi 0,102 milj. euroa odotettua paremmin ja myös valtionosuuksien odotettua parempi kertymä 0,929 milj. euroa taas pienensivät alijäämää. Efektiivinen veroaste vuonna 2020 on 13,50 %.

4. STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN KUNTAKONSERNISSA

Yleiset strategiset tavoitteet

Strategisten tavoitteiden lähtökohtana on Suomussalmen kunnan visio vuonna 2025: Suomussalmi on Erä-Kainuun elinvoimainen keskus ja hyvinvoiva yhteisö, joka on kansainvälisesti tunnettu liikunta- ja erämatkailukohde sekä yrittävien ihmisten asuinpaikka. Koko organisaation yhteisiä kehittämisperiaatteita edistetään digitalisaatiota hyödyntämällä. Henkilöstön osamista ja hyvinvointia tuetaan viestinnän ja koulutuksen avulla.

Yleistä vuoden 2020 toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen liittyen

Kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien tärkeimmistä päätöksistä on laadittu selkeät kuvaukset. Kokonaistalouden hallinnan säilyttäminen on otettu huomioon kunnan menestystekijänä.

Talouden riskejä ovat kokonaislainamäärän kasvu. Alhaisesta korkotasosta johtuen korkomenot ovat kohtuullisella tasolla, mutta lainojen hoitokulut kuluttavat mahdollisen verotulojen kasvun hyödyn käyttötalouteen. Uuden sairaalan velkojen ja vastuiden jako muodostaa samoin taloudellisen riskin siirtymäajan jälkeen.

Tuottamuksellisia vahinkoriskejä ei ole havaittu myöskään tilintarkastajan ilmoituksen mukaan. Toiminnallisten riskien osalta haasteeksi voi muodostua sijais- ja tilapäistyöntekijöiden koulutuksen ja perehdyttämisen puute. Uuden henkilöstön tarve suunnitellaan toimialat ylittävästi.

Sisäisen valvonnan ohjeet ovat ajantasaiset. Toiminta tuottaa kohtuullisella varmuudella lailista ja hyvän hallintotavan mukaista päätöksentekotietoa ja varojen turvaamista. Tilintarkastajan ilmoituksen mukaan kokouspöytäkirjat ovat olleet asianmukaisesti laadittu.

Koronaviruspandemian torjuminen on onnistunut hyvin, ajallaan tehdyt rajoittamistoimenpiteet ovat toimineet terveysturvallisuuden kannalta erinomaisesti. Useita tapahtumia on peruttu tai siirretty myöhempään ajankohtaan. Kokouskäytännöt uusiutuivat ja digiloikka edisti kehitystä monin tavoin useilla alueilla. Talouteen vaikutukset näkyvät kahdenlaisina, säästöinä toisaalta, mutta toimintatuottojen vähenemisenä toisaalta.

Kunnanhallitus

Älykkään maaseudun ratkaisuja on otettu käyttöön. Asiakaslähtöisiä palveluja kehitetään ja asukkaiden osallistumismahdollisuuksia edistetään. Kuntalaisten määrä vähenee ja väestö ikääntyy. Joulukuussa 2020 päivitetyn aineiston mukaan TEA-viisari strategisessa johtamisessa osoittaa lukua 82, mikä on hieman yli valtakunnallisen keskiarvon. Hyvinvointia lisääviä palveluita tarjotaan runsaasti. Harrastusmahdollisuuksia ja liikuntapaikkoja on kehitetty. Turvallisuutta edistetään myös liikenneväylien ratkaisuissa.

Riskitekijöiksi väestön kohdalla näyttää muodostuvan yleinen pienituloisuusaste. Lasten ja nuorten kokemus yksinäisyys ja terveydentilan arvioiminen keskinkertaiseksi tai huonoksi aiheuttaa huolta. Koulutuksen ulkopuolelle jäävien nuorten määrä on samoin vakava yksilöiden, perheiden ja yhteiskunnan kannalta. Hanslankareitten starttipaja ja Talentti-hanke vastaavat osaltaan haasteeseen. Ehkäisevä päihdetyö ja mielenterveyden edistäminen toimivat samoin tavoitteellisesti. Nuorisovaltuusto on toiminut aloitteellisesti nuorten asioiden puolesta.

Vaikeasti työllistyvien osuus työikäisistä on vähentynyt, mutta on edelleen suurempi kuin Kainuussa tai koko massa keskimäärin. Eläkeläisten tulotaso on parantunut jonkin verran. Huomattavaa on, että 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona itsenäisesti tai avustettuna 91.5 %. Tulevaisuudessa ikääntyneiden palvelut kohdistuvat asumisen järjestämiseen.

Kulttuuri eri muodoissa, kirjasto ja liikuntamahdollisuudet sekä esteettömyys luovat hyviä edellytyksiä osallistumiseen. Esteetön kalastuspaikka on tästä esimerkkinä. Kirjasto on lisännyt palvelujaan eri tavoin rajoitteisesti osallistuville henkilöille. Vanhusneuvosto toimii ja odottaa vammaisjärjestöjen mahdollista mukaantuloa.

Asunto Oy Suomussalmen vuokratalot

Käyttöaste on kohonnut edellisestä 83,32 %:sta 86,57 %:iin. Vapaaehtoiset varaukset 4,193 310 milj. euroa. Valtiokonttorin tarkastus vuonna 2019 ei havainnut huomautettavaa. Lainojen maksut päättyvät suunnitelman mukaan vuosina 2023 ja 2025. Henkilökuntaan kuuluu kolme vakituista työntekijää, lisäksi kaksi osa-aikaista talonmiestä.

Suomussalmen Energia Oy

Suomussalmen Energia Oy:n lämmöntuotantoon osallistuva henkilöstö käsittää 1.8.2020 alkaen neljä lämmittäjää, lisäksi käyttöpäällikkö ja osa-aikainen toimitusjohtaja. Toiminta on ollut vakaalla pohjalla, tilikauden tulos 30 001 euroa. Yhtiön hallitus esittää omistajalle maksettavaksi osinkoa 100 000 euroa. Hiilidioksidin päästöhinta ja tulevalle kaudelle 2021-2025 saatavien maksuttomien päästöoikeuksien määrä vaikuttaa yhtiön toiminnan kannattavuuteen.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Kuntayhtymä tuottaa jäsenkuntien sosiaali- ja terveystalot pois lukien lasten päivähoito. Suomussalmen maksuosuus vuonna 2020 kasvoi alkuperäisestä 37,300 milj. eurosta 40 331 milj. euroon. Vuosina 2015-2018 Suomussalmen kunnalta on peritty liikaa maksuosuutta 905 597 euroa.

Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden keskeisenä tehtävänä on kunnan omien palveluiden, kuten viestinnän ja markkinoinnin kautta tukea kuntalaisia kehittämistyöhön. Vuoden 2020 henkilöstöraportin mukaan Suomussalmen kunnassa työskenteli eripituisissa työsuhteissa 484 henkilöä. Henkilöstöstä yli 50-vuotiaita on 57,7 % ja yli 60-vuotiaita 47 henkilöä. Eri-ikäisten johtaminen tulee yhä tärkeämmäksi. Vakituisten henkilöiden määrä on vähentynyt, koska eläköityvien tilalle on palkattu uusia tarveharkinnan mukaan. Poissaolot ovat vähentyneet myös sairauslomien osalta. Huomattavaa on, että 56 %:lla ei ollut ollenkaan sairauspoissaolopäiviä. Työhyvinvointia tuetaan kunnassa monin tavoin. Etälääkäriyhteydet ovat toimineet. Jatkossa työhyvinvointin ylläpitoon motivoidaan kattavan tiedotuksen ja viestinnän avulla.

Uusi palkkausjärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana. TVA-prosessin kautta on saatu pohjaa tehtäväkohtaisten palkkojen määrittämiselle. Vuonna 2022 tehtävä henkilöstökysely antaa tietoa toimenpiteiden vaikutuksesta työmotivaation ja palkkauksen oikeudenmukaisuuden kokemisesta.

Sähköiseen asiakirjahallintoon siirtyminen on tuottanut lisätyötä. Kunnan Internet-sivuja kehitettiin. HYTE-työryhmä aktivoitui. Myös pakolaisten kanssa tehtävä yhteistyö on ollut hyvin toimivaa.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalveluiden tehtävä on kehittää olemassa olevia yrityksiä sekä edistää uusien yritysten ja työvoiman saamista kunnan alueelle. Yritystarpeiden kartoitus on toteutettu noin 150 yritykseen. Hossan alueen kehittämistä on jatkettu aktiivisesti. KAMORE-hankkeessa on kunnostettu moottorikelkkareittejä. Kontiomäki-Taivalkoski ratahanke on edennyt. Jalonniemitaloon sekä kunnantalolle suunnitellaan etätyökeskuksen perustamista nykytilanteen tarpeiden mukaisesti.

Uusia yrityksiä on perustettu 24.

Työmarkkinatukea on maksettu 432 726 euroa, osuus kasvanut vuodesta 2019.

Työllisyyden hoitaminen

Työllisyyden hoidon kuntakokeilu suunniteltiin alkavaksi 1.1.2021. Kyläluotsi-hankkeelle on saatu jatkoaikaa 31.12.2021 asti.

Sivistyslautakunta

Toiminnassa on tapahtunut muutoksia, joiden ansiosta aiheutunut säästöjä, kuten yhteistyö Hyrynsalmen kanssa. Henkilöstömäärä on laskenut. Kerhotoimintaa on kehitetty erityisesti syrjäytymisvaarassa oleville oppilaille. Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen nähdään myönteisenä asiana. Etsivään nuorisotyöhön on avattu uusi jatkorahoitushanke. Onnistuneita hankkeita on lueteltu useita.

Uuden koulun hankesuunnittelu on edennyt aikataulussa. Koronapandemia vaikutti henkilöstöön kuormittavasti. Syksyn aikana pitkittymisestä aiheutuvaa väsymystä on havaittu. Palveluja on siirretty verkkoon, tiedottamista on tarvittu koronasta johtuvien muutosten vuoksi.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus on toiminut tarpeiden mukaisesti tuloksellisella tavalla. Yhteistyö pakolaisperheiden kanssa on toiminut hyvin. Jokaiselle lapselle on laadittu varhaiskasvatussuunnitelma VASU. Hoitoaikojen ilmoittamisessa sähköisesti on ollut ongelmaa, myös sijaisten saannissa on ollut haasteita. Lasten ja perheiden hyvinvointia on seurattu tarkoin. Pakolaisperheiden lapsia on osallistunut varhaiskasvatukseen neljä vuoden 2020 syksystä alkaen. Tiedotteita perheille on laadittu heidän omalla äidinkielellään. Tarkastuslautakunta pyytää kuvausta siitä, miten kulttuurien välistä kanssakäymistä mahdollisesti seurataan ja analysoidaan ja hyödynnetään tulevaisuudessa.

Perusopetus

Uuden koulun rakentaminen on edennyt suunnitellusti. Koronapandemian vuoksi keväällä 2020 on siirrytty etäopiskeluun digitaalisten menetelmien avulla. Joillekin oppilaille etäopiskelu oli hyvä ratkaisu. Huolta aiheutuu niiden oppilaiden oppimistuloksista, jotka ovat kärsineet etäopiskelusta. Mahdollisen oppimisvajeen huomiointi saattaa olla opetuksen haasteena.

Karhulanvaaran koulun vesi-teema ja lähiluonto ovat huomion arvoisia, samoin maininta positiivisen palautteen käytöstä.

Kiva Koulu – projekti

Kiva Koulu- projekti toimii tavoitteellisesti, tarkastuslautakunnalle esiteltiin toiminnan tarkoitusta ja käytäntöä monipuolisesti.

Lukiokoulutus

Myönteisen kehityksen jatkumiseksi tehdään runsaasti toimenpiteitä. Lähes puolet ikäluokasta hakeutuu lukiokoulutukseen, keskiarvorajaa ei ole käytössä. Koronan vuoksi on tehty toiminnan muutoksia. Lukion koronatuki on mahdollistanut opiskelijoille tukiopetusta ja oppilaan ohjausta normaalia enemmän. Stressinhallintapäivä siirrettiin keväälle 2021. Opetussuunnitelmatyö jatkuu. Yhteistyötä kumppanuuslukioiden kanssa jatketaan, asialla on merkitystä opiskelumahdollisuuksien lisäksi myös taloudelliselta kannalta.

Jatko-opiskeluun siirtyminen on ollut valtakunnan keskiarvon mukaista.

Kianta-opisto

Tavoitteena on vahvistaa sivistystä ja alueen kulttuuria. Kursseja on järjestetty myös Suomussalmen ja Hyrynsalmen kuntakeskusten ulkopuolella. Tarjolla on ollut opetusta liikuntaan, tietotekniikkaan, musiikkiin ja käden taitoihin liittyen. Omia kansalaisopiston ja musiikkiopiston tunteja on vähennetty. Luku- ja kirjoitustaidon opetusta on järjestetty maahanmuuttajille.

Kirjastopalvelut

E-aineiston käyttö on kaksinkertaistunut. Aktiivista palveluaikaa on vähennetty kahdeksan tuntia viikkoa kohti, omatoimiaikaa vastaavasti laajennettu 98 tuntia viikossa. Kirjastoautolla pysäkkejä n. 140 Suomussalmen ja Hyrynsalmen alueella.

Uuden kirjastoauton hankinta on vireillä.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Koronapandemian vuoksi toimintatuotot ovat laskeneet, alitus 89 336 euroa. Nuorisovaltuusto, Virranjakaja-remppatalli ja bänditoiminta ovat jatkuneet. Työpajan toimintamalleja on kehitetty ottamalla käyttöön opinnollistaminen ja osaamistodistukset.

Liikuntahallin remontti on saatu valmiiksi. Kylpylän ja kuntosalin kävijämäärät vähenivät noin. 30 %. Ruthless-rajahiihto voitiin toteuttaa, samoin Raatteen maraton, mutta Kainuun rasti-
viikko jouduttiin siirtämään eteenpäin. Raatteen maraton kasvatti suosiotaan 27 %.

Kulttuuripalvelut

Toimintatuotot ovat pudonneet, koska maaliskuun jälkeen suunnitellut yleisötilaisuudet jouduttiin perumaan lähes kaikki. Soivaa metsää pidettiin kunnossa. Kesäteatterialuetta pyritään hyödyntämään myös ulkopuolisten tapahtumien järjestämisessä. Suomussalmen näyttämöyhdistyksen taloudellista panostusta vähennettiin 25 000 eurosta 20 000 euroon.

Tekninen lautakunta/tekniset palvelut

Teknisen lautakunnan tuloslaskelman mukainen TA-toteuma 94,27 %. Tekniset palvelut varmistavat terveellisen ja turvallisen toimintaympäristön. Hossan alueen markkinointia on jatkettu ja kaksi loma-asuntotonttia myyty.

Tarkastuslautakunta kehottaa kiinnittämään huomiota yksityisteiden tiekuntien tilanteeseen 1.1.2019 voimaan tulleen lain velvoittamana. Tiekuntia on perustamatta tai tiedot ovat saatamatta ajan tasalle.

Kunnallistekniikka/ympäristötekniikka

Tavoitteena on rakentaa turvallinen toimintaympäristö. Joukkoliikennepalveluja ostetaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Tavoitteena on Hossan alueen saavutettavuuden lisääminen. Virkistysalueiden käyttäjämääriä on selvitetty. Haja-asutusalueitten latuverkoston hoidosta on laadittu sopimukset kuuden toimijan kanssa. Katujen kunnostustöitä on tehty kirjokylällä.

Tilapalvelut

Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä on peruskorjattu sisäilman laadun ja energiatalouden parantamiseksi. Tilavuokrien helpotuksia on myönnetty kesän 2020 aikana koronapandemian vuoksi. Laitosmieheksi on valmistunut yksi henkilö oppisopimuskoulutuksessa.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Ruoka- ja siivouspalveluiden tehtävänä on tuottaa suositusten mukaisia ja sopimukseen perustuvia palveluita asiakkaille. Lähiruokaa on hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan. Ruokavaliot ja kulttuuriset tekijät on otettu huomioon. Myönteinen havainto on, että Alvarin tähteeksi jäänyttä ruokaa on edelleen toimitettu nuorisotalolle.

Toiminnan haasteena on ollut koronapandemiasta aiheutuvia asioita, kuten testitulosten odottelua. Työn vaativuuden arviointi on tehty ja kehityskeskustelut käyty kaikkien kanssa.

Henkilöstöä kannustetaan omaehtoiseen koulutukseen. Toiminnan arvoiksi kerrotaan asiakaslähtöisyys, laatu, luotettavuus, työn ilo ja usko tulevaisuuteen.

Ruokapalvelut toimivat 7.2.2020 Kainuun prikaatin valatilaisuuden muonittajana prikaatin tilauksesta ja kustantamana.

Eriytetty vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen tulos on heikentynyt vuoden 2019 196 175 eurosta 51973 euroon, erotus 144 202 euroa. Ennakoivilla huolloilla pyritään siihen, että vesikatkoksia on vähän

ja lyhytkestoisesti. Asiakkaille on tiedotettu vedenjakelun keskeytyksistä tekstiviestein. Tiedotusta on ollut lisäksi kunnan nettisivuilla ja facebookissa.

Vuoden 2021 aikana alkaa kolmivuotinen ohjelma vesimittareiden vaihtamiseksi etäluettaviin mittareihin. Kesällä 2021 puhdistetaan ja desinfioidaan vesitornin ylävesisäiliö.

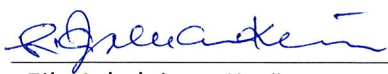
5. SIDONNAISUUDET

Uuden kuntalain 84 § ja 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Uuden kuntalain myötä sidonnaisuuksien ilmoittaminen on tullut lakisääteiseksi vuonna 2017 valitun valtuuston toimikauden alusta lukien. Tarkastuslautakunta toteaa, että sidonnaisuusilmoitukset on laadittu, saatettu valtuustolle tiedoksi ja julkaistu kunnan nettisivuilla.

6. TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2020 ARVIOINTIEN YHTEENVETO

- Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan keskeisiä strategioita on viety tilikaudella tavoitteellisesti ja tuloksellisesti eteenpäin.
- Koronapandemian hallintaan liittyvät toimenpiteet ovat olleet oikea-aikaisia ja riittäviä. Tiedotus ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa tuotti hyvän tuloksen.
- Ruukinkankaan koulun rakentaminen on merkittävä investointi tulevaisuuteen.
- Hyvinvointikertomuksen mukaan väestön pienituloisuus ja sairastavuus näyttävät muodostuvan haasteiksi. Erityisesti haavoittuvien ryhmien kanssa tehtävä ennaltaehkäisevä työ vaatii jatkuvaa panostusta sosiaali- ja terveydenhuollon alueella.
- Henkilöstön työhyvinvointiin on panostettu, uusia menetelmiä kehitetään.
- Tarkastuslautakunta kehottaa huolehtimaan sidonnaisuusilmoitusten toimittamisesta ja ajan tasalla pitämisestä.
- Kiitokset kaikille toimijoille kunnan ja kuntalaisten hyväksi tehdystä työstä.

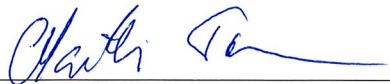
Suomussalmella 20.5.2021

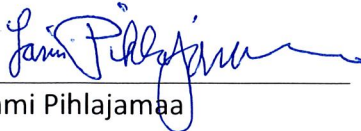
Eila Jokelainen-Keränen
puheenjohtaja

Taina Matero
varapuheenjohtaja

Martti Tolonen
jäsen

Sami Pihlajamaa
jäsen

Markku Koivumäki
jäsen
